

patrné přemrštěnosti cen; 2. i nejvyšší neb jinak úředně stanovené ceny (§§ 17 a 18 cís. nař.), pak ceny směrné jsou způsobilým měřítkem v témže směru, nepocházejí-li z doby příliš odlehle; cenu, jež je značně překročuje, možno pokládati i bez dalšího zkoumání nákladů nabývacích za patrně přemrštěnou; 3. cena prodejná, byť i nabývací náklady značně nepřevyšovala, může býti uznána za cenu přemrštěnou, byly-li již náklady nabývací patrně přemrštěny. Použití těchto zásad pak na případ přítomný vede k důsledku, že 1. soud nalézací, neměl-li proti posudku zkušebny cen jiných námitek, nežli že nepřihlíží ke konkrétním nákladům nabývacím, neměl ho věcně odmítati, poněvadž význam individuálních nákladů nabývacích a tedy nutnost jejich zjištění ustupuje do pozadí před odůvodněným posudkem zkušebny, a že 2. nabývací náklady obžalované tím méně mohou míti význam ji exkulpující, že dle posudku zkušebny samé jsou zřejmě přemrštěny, takže, nespadá-li nákup oněch věcí již snad sám o sobě pod hledisko č. 3 § 23 cís. nař., alespoň nesmí jakožto jeden ze shora zmíněných zjevů nezdravého obchodování docházeti nepřímě ochrany s hlediska § 20 cís. nař. Bude nyní na soudě nalézacím, aby šetřil ve smyslu § 293 tr. ř. naznačených hledisek právních znovu případ projednal a provedl zjištění nutná se stanoviska zmíněné skutkové podstaty a pak znovu rozhodl o otázce viny obžalované.

Čís. 47.

Skutková povaha zločinu dle § 85 lit b) tr. zák. nevyžaduje ani zvláště kvalifikovaného nebezpečí, ani nebezpečí ohrožujícího větší množství osob; stačí jakékoliv nebezpečí pro život, zdraví neb tělesnou bezpečnost, byť i jen jedné osoby, pokud se týče u větším rozsahu pro cizí majetek, které, třeba že z činu vsutku nevzniklo, mohlo jím, pokud se týče způsobem jeho provedení býti přivoděno neb z výsledku činu se vyvinouti.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1919, Kr I 108/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zástupce do rozsudku krajského jako nalézacího soudu v Chebu, kterým byl obžalovaný R. P. uznán vinným přestupkem zlomyslného poškození cizího majetku dle § 468 tr. zák., zrušil rozsudek v odpor vzatý a odkázal věc k soudu první stolice, aby ji znovu projednal a rozhodnul.

Důvody:

Zjistiv, že obžalovaný zlomyslně rozbil v krámě R-ově hořící visutou petrolejovou lampu, uhodiv do ní plechovou pánvici, uznává ho rozsudek vinným pouze přestupkem dle § 468 tr. zák. a nikoliv, jak zněla obžaloba, zločinem dle § 85 lit. b) tr. zák., poněvadž prý tímto činem obžalovaného nebylo přivoděno, resp. nemohlo povstati zvláštní nebezpečí pro život nebo tělesné zdraví lidí a rovněž prý tu nebylo dalšího nebezpečí u větší míře pro cizí majetek, poněvadž lampa hned při úderu shasla. Zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku tohoto vznesená jest arci v právu, vytýká-li mu, že předpokládá po stránce právní, že k skutkové

podstatě zločinu dle § 85 lit. b) tr. zák. se vyžaduje, aby bylo činem pachatelovým povstalo nebo mohlo povstati zvláštní nebezpečí pro život a tělesné zdraví lidí. Zákon nevyžaduje v § 85 lit. b) nebezpečí nějak kvalifikovaného. Stačí tedy jakékoliv nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí. Nicméně by nepřipadný onen názor právní nečinil sám o sobě rozsudek zmatečným, poněvadž rozsudek z něho vlastně nevyvozuje důsledků, nýbrž obírá se dále oněmi způsoby ohrožení lidské bezpečnosti a u větší míře cizího majetku, jež dle okolností zjištěného děje obecně přicházeti mohly v úvalu. Za to však je rozsudek stížen uplatňovanou zmatečností, ovšem dle čís. 10, nikoliv 9 (lit. a), § 281 tr. ř. proto, že, jak zřejmě na jevo vychází z jeho rozhodovacích důvodů, neshledává v jednání obžalovaného čin spadající objektivně pod sankci § 85 lit. b) tr. zák. z té příčiny, že z něho nebezpečí rázu shora vytčeného ve skutečnosti nevzniklo. V tomto ohledu dlužno především položit důraz na to, že ohrožení naznačené v § 85 lit. b) nemusí se týkati většího množství osob, nýbrž že stačí, mohlo-li z činu pachatelova vzejíti ohrožení, to jest možnost tělesného poškození pro osobu byť i jen jednu; v tom směru by tedy možnost použití § 85 lit. b) nevylučovalo, že v krámě v době činu nebyl zástup lidí, když tam byly dle rozsudku kromě pachatele ještě čtyři osoby. Hlavní však je, že ke skutkové podstatě řečeného zločinu nikterak se nevyžaduje, aby v skutku byly se okolnosti činnosti pachatelovou doplnily v situaci znamenající nebezpečí obsahu shora uvedeného, stačí dle znění zákona, mohlo-li z poškození věci nebezpečí vzniknouti, při čemž dlužno dále dbáti toho, že objektivní skutková podstata § 85 lit. b) je dána nejen, mohlo-li nebezpečí tam uvedené býti přivoděno činem samým a způsobem jeho provedení, nýbrž i, může-li se vyvinouti z výsledku činu toho. Správně pojímaje případ po stránce právní, byl by měl tedy soud nalézací posouditi ve směru skutkovém, nikoliv, vzešlo-li z činu obžalovaného nebezpečí pro tělesnou bezpečnost osob v krámě přítomných a u větším rozsahu pro cizí majetek vzhledem ku příznivým okolnostem, jež in concreto zabránily škodlivým účinkům jednání obžalovaného, nýbrž bylo-li jednání obžalovaného takové, že z něho zmíněné ohrožení povstati může. Po stránce subjektivní, která soud nalézací při jeho stanovisku zajímá ovšem dosud nemusila, pak ač bude třeba zjištění, postřehl-li pachatel, že poškození lampy je čin takového rázu, že z něho vzniknouti může nebezpečí uvedeného druhu, a přikročil-li přes to k rozbití hořící petrolejové lampy nad hlavami osob v dřevěném, jen ze spodu podezděném domě visící; nestačilo by ač, kdyby byl pachatel pouze mohl seznati nebezpečnou povahu svého činu; jeť ke skutkové podstatě po stránce subjektivní třeba, aby nebezpečí bylo bývalo alespoň in eventum zamýšleno. Poněvadž ve směrech těchto není v rozsudku příslušných zjištění, bylo zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek zrušiti a věc vrátiti do stolice prvé k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 48.

Předražování (§§ 23 č. 3 a 4 a 20 č. 1 cis. nař. ze dne 24. března 1917, č. 131 ř. z.).

Nákup předmětů obecné potřeby (§ 23 č. 3) či řetězový obchod (§ 23 č. 4)?